

48. Ingurumen Buletina

MANIFESTAZIOA
ERRAUSTEGIA
gelditu!

URRIA - OCTUBRE
27
MENDEURREN
PLAZA
CENTENARIO
17:00
DONOSTIA

ANTOLATZAILEAK
ERRAUSTEGIAREN AURKAKO MUGIMENDUA - GURASOS
OSASUNA ETA IKERKETA MEDIKU TALDEA
ELA - LAB - CCOD - ESK - STEILAS - EHNE - HIRU
EGUZKI - ERNAI - GIPUZKOA ZUTIK - GREENPEACE
NO + PRECARIEDAD

Madrigo udalak Valdemingomezko erraustegia itxia erabaki du.
El Ayuntamiento de Madrid ha decidido cerrar la incineradora de Valdemingomez.

Italiako gobernuak legea aldatu eta ez ditu baimenduko 12 erraustegi berri.
El Gobierno de Italia ha cambiado la ley y no ha permitido construir 12 nuevas incineradoras.

Australian Sydneyko mega-erraustegi proiektua atzera bota dute, kutsaduragatik.
En Sydney han rechazado el proyecto de la macro-incineradora, por su contaminación.

Buenos Airesek ezingo du hondakin erre, auzitegiak lege aldaketa ezabatuta.
Buenos Aires, tras el cambio de ley, no podrá incinerar los residuos.

Mexikoko udal gobernu hautatu berriak erraustegi proiektua geldiaraziko du.
El Ayuntamiento de Ciudad de México va a paralizar el proyecto de incineradora.

Belfasteko erraustegi proiektua bertan behera utzi dute epaileek.
En Belfast los jueces han cancelado el proyecto de incineradora.

2018ko urria

1. IPCCren txostenak klima aldaketari aurre egiteko neurri zorrotzagoak exijitzen ditu
2. Frackingaren arriskua berriro ere ate joka
3. Espainiako Kontu Auzitegian Ainhoa Intxaurrendieta eta Iñaki Errazkin errugabe
4. Langileok erraustegia gelditu! Badago alternatiba!
5. Urriak 27an Donostian erraustegiaren aurkako manifestazioa

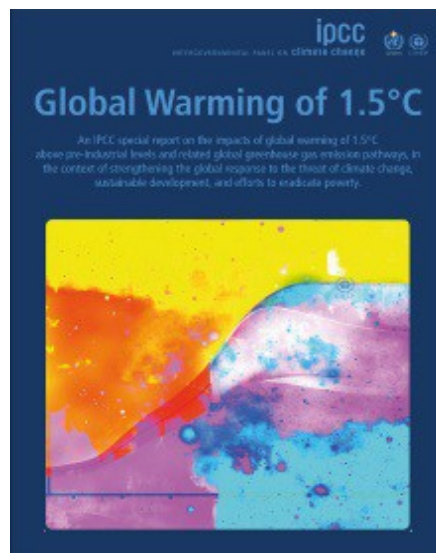

1. IPCCren txostenak klima aldaketari aurre egiteko neurri zorrotzagoak hartzea exijitzen du

Klima Aldaketari buruzko Nazioarteko Aditu Taldeak (IPCC) argitara eman berri du Polonian abenduan egingo den Klima Aldaketaren Nazio Batuen Goibileran (COP24) erreferentzia izango den txosten teknikoa. IPCCren txostenaren arabera, atzera bueltarik izango ez duen egoeratik geroz eta gertuago gaude.

Parisko Akordioak beroketa muga 2°C graduko tenperatura igoeran ezartzen bazuen ere, txosten honek dio 1,5°C graduko beroketa muga izan behar dela helburua. Batetik bestera dagoen ezberdintasuna handiegia baita, eta eragingo dituen ondorioak ere larriegiak.

IPCCko adituen txostenak dio 1,5°C graduko beroketa muga horretara iristeko ez direla nahikoak gaur egun hartzen ari diren neurriak. Benetan itzulerarik gabeko egoerara iristea ekidin nahi bada, askoz ere neurri zorrotzagoak hartu beharko direla, eta gainera askoz ere erritmo azkarragoan. CO2 emisioak 2050erako zero izan beharko ziren.

Txostenak hainbat neurri urgente hartu behar direla azpimarratzen du, sektore gakoak energia, industria, garraioa, eraikinak, hirigintza eta lurzoruen erabilera izanik:

Energia:

- Kontsumo energetikoa gutxitu eta modu efizienteagoan kontsumitua
- 2050erako berriztagarriak sortutako energiaren %70 eta %85 arteko pisua izango dute 1,5°Cko beroketatik ez pasatzeko.
- Lehenetsiko diren energi iturriak eguzki energia, eolikoa eta elektrikoa izango dira.
- Energia nuklearrak eta energia fosilak erabiliz 1,5°Cko beroketa muga igaroko da.
- Ikatzaren erabilera bertan behera utzi behar da.
- Sistemaren elektrifikazioa (gure energia beharrak elektrizitatera mugatzea) azkarragoa izan behar da.

Industria:

- Momentu honetan industriak dituen ezaugarriekin ezinezkoa da berokuntza 1,5°Cra mugatzea.
- 2050erako industriaren emisioek %75 eta %90 arteko murrizketa izan behar dute.

- Dagoeneko existitzen diren teknologiek eta berriekin, posible izango da helburua betetzea: sistemaren elektrifikazioa, hidrogenoa, lehengai jasangarrien erabilera, produktuak aldatzea edo berdiseinatzea...

Hirigintza eta lurralde antolaketa:

- Beharrezkoak dira hirigintza eta lurralde antolaketa eredu berriak.
- Garraioan eta eraikinetan murrizketa zorrotzagoak behar dira 1,5°Cko beroketa mugara egokitzeko.
- Garraioaren elektrifikazioa %35 eta %65 artekoa izan beharko da 2050ean.
- 2050erako eraikinetan kontsumitzen den energiaren %75 elektrizitatea izan beharko da.

Lurzoruen erabilera:

- Nekazaritza lurretan eta baso azaleretan aldaketa handiagoak eman beharko dira.
- Beharrezkoa izango da ekosistemen leheneratzea eta nekazaritzan teknika jasangarriak erabiltzea.
- Baso azalera 10 milioi km² handiagoa izan beharko da 2050erako.
- Lurzoru eskari handia duten jardueretan kudeaketa jasangarria ezinbestekoa izango da. Esaterako giza asentamenduetan, elikagai eta pentsuen ekoizpenean, bioenergian, biodibertsitatean edo ekosistemek eskaintzen dituzten beste zerbitzu batzuetan.

ELAk sarritan salatu du instituzio eta kutsatzaile handiek orain arte hartutako konpromisoak oso eskasak direla eta gainera ez dituztela betetzen. IPCCren txostenak baieztatu digu norabide zuzenean goazela, eta aurrerantzean ere aldarrikapen horrekin jarraituko dugu. Klima aldaketari aurre egiteko neurri zorrotzagoak hartu behar dituzte gure instituzioek. Eta berandu baino lehen.

2. Frackingaren arriskua berriro ere ate joka

Eusko Jaurlaritzak berriro baimendu du fracking-a EAEn. Oraingoan Bizkaia eta Gipuzkoako hiru lur eremutan zundaketak egiteko, guztira 1.306 kilometro koadroko lur eremua da. Azken urteetan argi geratu da herritarrek ez dutela fracking-a onartzen: Herri Ekimen Legegilea egin zen, mobilizazio jendetsuak...

Baina Eusko Jaurlaritzak bere horretan jarraitzen du, gizartearen gehiengoaren kontra eginez eta Rajoyk Konstituzionalean defendatzen zuen energia ereduari jarraituz. Deigarria da (eta salagarria) PSE-EEK duen jarrera, aurretik frackingaren aurka agertu izan baita, eta orain Gobernuaren parte izaten jarraitzeko, ez baita bere posizioaz baliatzen. Berrito ere Eusko Jaurlaritzari exijitzen diogu bertan behera utz ditzala baimen hauek eta trantsizio energetiko iraunkor baterako urratsak egin ditzala, energia fosilak behin-betiko alde batera utziz.

3. Espainiako Kontu Auzitegian Ainhoa Intxaurrendieta eta Iñaki Errazkin errugabe

ELAk Espainiako Kontu Auzitegiak urriaren 10ean hartutako erabakia txalotzen du, eta bere elkartasun osoa luzatzen die Ainhoa Intxaurrendieta eta Iñaki Errazkini, Gipuzkoako erraustegi berriaren lanak gelditzeko agindua eman zuten orduko arduradunei. Jakina denez, frogatuta geratu da Intxaurrendieta eta Errazkinen jokaera egokia izan zela. Hortaz, ez dute 45 milioiko isuna ordaindu beharko. Gainera sententziak, besteak beste, honako hauek esaten ditu:

- Aurreko erraustegiaren proiektua sobredimentsionatuta zegoela, hau da, handiegia zela eta datuak horrela frogatzen dutela.
- Ongi egin zutela kontratua bertan behera utziz, sobredimentsionamendua ezagututa ezin zela proiektu hori aurrera eraman.
- Beste aukera proiektua aldatzea zela eta horrek ere ondasun publikoan koste bat suposatzen zuela. Eta gehitzen du proiektua aldatzeak ekarriko lituzkeen gastuen ardurua proiektua sinatu zutenena izango zela (EAJ eta PSE) eta ez Errazkin eta Intxaurrendietarena.
- SWAPEi dagokionez, Epaitegiak frogatutzat ematen du produktu hau ez zela erraustegiarentzat bakarrik kontratatu, beste 11 azpiegiturentzat ere kontratatu zela, eta ez dela frogatu ordainketen zenbatekoa dagokion erraustegiari. Bestalde, etorkizunean irabaziak eman ditzakeen produktu espekulatibo bat dela eta beraz ondasun publikoen galerarik ez duela zertan izan ebatzi du.
- Bestalde Epaitegiak adierazi du SWAPak epaitegietara eraman eta nahiz eta lehen eta bigarren instantzian auzia atzera bota, ez dela ulergarria zergatik ez zuen helegiterik jarri GHKk (EAJren eta PSEren agindupean), helegiteak aurrera egiteko jurisprudentzia bazegoelako.
- Epaitegiak esan du proiektua gelditu zutenen sigla politikoak eta defendatzen duten hondakin kudeaketa eredu ezin direla epaitu. Epaitegiaren arabera epaitu beharreko bakarra erraustegiaren proiektu sobredimentsionatua geldiarazteko kontratua eta horrek suposatu zuen kostea da. Eta kausa honetan Intxaurrendieta eta Errazkinen aurkako salaketa desestimatu izan da. GHK epaitegietako kostak ordaintzera kondenatu dute.
- Eztabaidagai geratu den bakarra proiektua gelditzea edo aldatzearen arteko koste ezberdintasuna litzateke, baina GHKk ez du frogatu zein izango litzatekeen galera (izatekotan), beraz ezin da ardurarik banatu.

Gertatua ikusirik, azpimarratu behar da Gipuzkoako erraustegiari alternatibak planteatu dizkieten pertsonak zigortu nahi izan dituztenak direla orain benetako galtzaileak. Hau da, gaur egungo Gipuzkoako Aldundiaren gobernuaren (EAJ-PSE) jarrera oso salagarria da. Orain, erraustegi berria gelditzeko urratsa eman behar da. Horretarako, ELAk urriaren 27ko Donostiako manifestazioan parte hartzeko deia luzatzen du.

4. Langileok erraustegia gelditu! Badago alternatiba!

(ELA, LAB, CCOO, ESK, STEILAS, HIRU eta EHNE sindikatuek adostutako artikulua)

Langileok ere urriak 27an urrats bat emango dugu gure ekoizpen, kontsumo eta hondakin kudeaketa sistema erabakitzen bidean. Erraustegia gelditzeko eta zabor bilketa sistema iraunkor baten alde erabaki irmoa hartu dugu Euskal Herriko langileon gehiengoak, geure osasuna, ingurumena, lana, eskubideak eta etorkizuna jokoan dauden honetan.

Ekoizpen eta hondakin zikloa istea lortzen duela diotenen urgentziatzeko erabaki ez-demokratikoa izan da Zubietako lurra zulatu duena eta etorkizunean arnastu beharko duguna. Ez zaizkigu proiektua bertan behera uzteko arrazoiak falta: osasuna, ingurumena eta herritarron interesak jarri ditugu erdigunean. Politikagintza neoliberalak sinatutako kontratu ustelak azalarazi dira, nahiz eta hauek eteteko bide demokratiko, juridiko eta politikoak oztopoz josiak topatu. Interes pribatuak zigorgabe diren mende honetan, erraustegiaren -oro har, makro proiektu txikitzaileen- kalte eta ondorioak sozializatzen diren aroan gaude. Erraustegia eraikitzen ari badira ere, Gipuzkoako diputazioko kargu publiko ohiek berriki jasandako erasoaren aurrean epaitegiek arrazoi eman dien honetan, gaur langile eta herri borroka ez da bukatu, posible baita erraustegia gelditzea.

Botere hegemonikoen garapen larroarekin hemen sinatzen dugun langileok ez dugu bat egiten. Zaborren kudeaketari dagokionean etorkizunera begiratu eta alternatiba errealak, osasuntsuak, ingurumenarekiko errespetuzkoak eta iraunkorrak, parte hartzaileak eta sozialki justuak badaudelako. Alternatiba horiek zaborren balorizazio energetikoaren ekarpenaren justifikazioa eraisten dute. Europak markatzen duen energia trantsizioa eta ekoizpen ereduak ekonomia linealarekin amaitzea bilatzen du zirkularraren alde, horretarako kudeaketa hierarkia ezarri. Hierarkiaren behealdean eta lehenetsiko ez diren artean, zaborren kudeaketa eredu lineal zaharkituari dagozkionak daude: azken aukeratzat zabortegiak eta azken aurrekotzat errausketa. Noiztik *sortu-erabili-bota-(ondoren erre ala ez)* ereduak erantzuten dio ekonomia zirkularrari?

Errausketatik lortzen den energiari erreparatzen badiogu, botere hegemonikoak errausketa ereduia sostengatzeko duen arrazoirik pisuzkoenari alegia, hainbat gauza komeni da kontuan izatea. Bata, erraustutako tona bakoitzeko %20k amaitzen duela izaten metal astundun errauts bereziki kutsagarri. Bestea, errausketa sistemak berotegi-efektua eragiten duten gasen ekarpena %78eraino areagotzen duela, eta ondorioz, ulertezina dela energia berriztagarrien iturritzat lehenestea errausketatik ateratako energia. Eta azkenik, Zabalgarbiren adibiderik hurbil eta gordinenera joaz, urteko aitortzen zaion balorizazio gaitasuna ez duelako inondik inora ere betetzen.

Honekin guztiarekin azpimarratu nahi dugu botere hegemonikoen hondakinen politikak ez dituela indarrak jartzen ekonomia zirkularrak lehenetsitako ingurumena zainduko duen prebentzio eta kudeaketa ereduetan, hau da, zero zabor sortzea helburu duen benetako ekonomia zirkularraren. Ezta herritarron interesei erantzuten dion politika ekonomiko baten alde ere, erraustegiaren baitan politika pribatizatzaileak nagusitzen baitira. 1000 milioietaraino iristea aurreikusi den kostu totala du proiektuak (dirurik ez dagoenean lan eta bizi duin bat bermatzeko), 32 urtez zorpetuz herritarrak, ustiaketaz haratago hileroko irabaziak bermatu behar baitizkiete gipuzkoarren poltsikoek enpresa pribatuei. Gainera, enpleguaren sorrerari dagokionez, erraustegi sistemaren aldean, hobe da materia organikoaren gaikako bilketaren (atez atekoa) edo ontzientzako gordailu sistemen aldeko apustua egitea, lanpostu gehiago sortzen baitute.

Ekonomia zirkularra baliabideen ustiaketa, ekoiztutako produktu eta sortutako zaborraren zikloaz haratago doan eskema da. Gaurkotasanaz, etorkizunaz, bizitzaz, osasunaz, ingurumenaz eta

eskubideez osatutako ikuspegi eta jardunbide praktiko bat da, gizarte arduratsu eta iraunkor baten eraikuntzan ezinbestekoa. Sortzen dugun ororen gaineko ardura eta konpromisoaren balioak (murriztu, berrerabili eta birziklatu) onetsiko dituen gizartearen aldeko borroka da ekonomia zirkularraren alde egitea. Bizitzaren esparru guztiak bustitzen dituzten balioak daude jokoan.

Zubietako erraustegia gelditzea posible dela berresten diguten argumentuak ez zaizkigu falta, ezta arrazoi ezberdinak direla medio, errausketaren politikari mugak jartzea lortu dutenen adibide errealak ere: Bartzelonan eraikitzekotan ziren erraustegia, Valdemingomezen itxiera, Madrileko Locheseko planta, Huescako proiektuaren geldiaraztea, Asturiaseko ezezkoa errausketari, Castellongo Alcorako plantaren itxiera, Italia osoan hartutako erabakia, Mexikoko udal gobernu berriaren ezezkoa, Txinan herritarren protestek geldiarazitako hiru erraustegiak, Irlandako plantaren itxiera, Islandia, Ingalaterra, Kroazia, Eslovenia, Argentina, Frantzia, Sydney, Kalifornia, Florida eta oraindik etorriko diren garaipen guztiak.

Hemen bat egiten dugun langile guztiok berresten gara errausketaren aurka hartutako hautuan. Benetan sinisten dugun bizitza eta garapen ereduaren alde egiten jarraituko dugu, etorkizun iraunkorra eraikitzen joateko. Sindikatuek bizitza, osasuna eta ingurumena erdigunean jarriz eredugarri izaten, egunerokotasuneko praktikatik eta txikitasunetik eraginez; geure esparruetan lantokian, kalean eta etxean interpelatuz eta alternatibak egikaritzuz eragiten, hori delako langileon eginkizuna. Horregatik guztiagatik bat egiten dugu gizarte sektoreen aniztasunetik deitutako erraustegiaren aurkako manifestazioarekin eta deia zabaltzen dugu langileok ere batu gaitezen guztion eginkizuna den erraustegia gelditzearen olatura, ez baitezagun ahantz oraindik garaiz gaudela eta posible dela, **GELDI DEZAGUN ERRAUSTEGIA**.

5. Urriak 27an Donostian erraustegiaren aurkako manifestazioa

Datorren larunbatean, urriak 27, erraustegiaren aurkako mugimendu guztiek, sindikatuek eta beste hainbat eragile sozialek manifestazio erraldoi baterako deialdia egin dugu. Erraustegiaren alternatiba badugulako eta oraindik garaiz gabiltzalako erraustegia gelditzeko.

MANIFESTAZIOA ERRAUSTEGIA gelditu!

URRIA · OCTUBRE

27

MENDEURREN
PLAZA
CENTENARIO

17:00 DONOSTIA

Madrilgo udalak Valdemingomezko erraustegia ixtea erabaki du.
El Ayuntamiento de Madrid ha decidido cerrar la incineradora de Valdemingomez.

Italiako gobernuak legea aldatu eta ez ditu baimenduko 12 erraustegi berri.
El Gobierno de Italia ha cambiado la ley y no ha permitido construir 12 nuevas incineradoras.

Australian Sydneyko mega-erraustegi proiektua atzera bota dute, kutsaduragatik.
En Sydney han rechazado el proyecto de la macro-incineradora, por su contaminación.

Buenos Airesek ezingo du hondakinik erre, auzitegiak lege aldaketa ezabatuta.
Buenos Aires, tras el cambio de ley, no podrá incinerar los residuos.

Mexikoko udal gobernu hautatu berriak erraustegi proiektua geldiaraziko du.
El Ayuntamiento de Ciudad de México va a paralizar el proyecto de incineradora.

ANTOLATZAILEAK
ERRAUSTEGIAREN AURKAKO MUGIMENDUA · GURASOS
OSASUNA ETA IKERKETA MEDIKU TALDEA
ELA · LAB · CCOO · ESK · STEILAS · EHNE · HIRU
EGUZKI · ERNAI · GIPUZKOA ZUTIK · GREENPEACE
NO + PRECARIEDAD

Belfasteko erraustegi proiektua bertan behera utzi dute epaileek.
En Belfast los jueces han cancelado el proyecto de incineradora.